

УДК 378.147

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-213-164-168

КОХАН Олена Миколаївна –

старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу

Державного торговельно-економічного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0705-3071>

e-mail: o.kokhan@knute.edu.ua

МАГДЕН Оксана Григорівна –

старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу

Державного торговельно-економічного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4749-774X>

e-mail: oksana_magden@ukr.net

МИХАЙЛОВА Неля Олексіївна –

старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу

Державного торговельно-економічного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5401-203X>

e-mail: n.mykhaylova@knute.edu.ua

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті авторами розглядаються актуальні підходи до викладання іноземних мов з використанням інноваційних технологій та сучасних методів навчання. Автори досліджують роль цифрових засобів, таких як віддалені платформи, інтерактивні дошки, системи управління навчанням, QR-коди у покращенні якості навчання. Аналізуються використання онлайн-ресурсів, відео та аудіо матеріалів для створення стимулюючого мовного середовища. Підкреслюється значення індивідуалізованих програм вивчення та розвитку спільнот для ефективної комунікації між здобувачами та викладачами. Стаття висвітлює, як використання цих інновацій сприяє активному та ефективному процесу вивчення іноземних мов у закладах вищої освіти. Метою статті є аналіз сучасних інформаційних методів та інноваційні технології, які використовуються в процесі викладання іноземних мов в Державному торговельно-економічному університеті. Відповідно до мети використано такі методи дослідження, як логічний аналіз методичної, філософської, психолого-педагогічної літератури, дисертаційних праць з метою з'ясування стану та перспектив досліджуваної проблеми. Зазначено, що вивчення іноземних мов у сучасному суспільстві стає невід'ємною складовою підготовки майбутніх фахівців, а важливим фактором підвищення ефективності навчання іноземної мови є використання інноваційних технологій. Встановлено, що використання інноваційних технологій у викладанні іноземної мови дозволяє досягти таких результатів, як підвищення мотивації здобувачів до навчання, активізація їх пізнавальної діяльності, розвиток критичного мислення та творчих здібностей, формування комунікативної компетентності та цифрових навичок.

У результаті дослідження автори зазначають, що інтерактивні заняття, інтерактивні дошки, віртуальні лабораторії та ігри, системи управління навчанням (LMS), використання різноманітних мультимедійних ресурсів (відеоуроки, аудіопідкасти, онлайн-ресурси), використання сервісів для перевірки граматики, розширення словникового запасу та вдосконалення навичок письма сприятиме розвитку навичок слухання, вивченню граматики, розвитку цифрових навичок та підвищить комунікативну компетентність здобувачів освіти.

Ключові слова: іноземна мова, методи навчання, інноваційні технології, цифрові платформи, здобувачі освіти, заклади вищої освіти.

KOKHAN Olena Mykolayivna –

Senior Lecturer at the Department of Foreign Philology and Translation

State University of Trade and Economics

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0705-3071>

e-mail: o.kokhan@knute.edu.ua

MAGDEN Oksana Hryhorivna –

Senior Lecturer at the Department of Foreign Philology and Translation

State University of Trade and Economics

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4749-774X>

e-mail: oksana_magden@ukr.net

MYKHAILOVA Nelia Alekseevna –

Senior Lecturer at the Department of Foreign Philology and Translation

State University of Trade and Economics

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5401-203X>

e-mail: n.mykhaylova@knute.edu.ua

MODERN METHODS AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

In the article, the authors discuss current approaches to teaching foreign languages using innovative technologies and modern teaching methods. The authors explore the role of digital tools, such as remote platforms, interactive whiteboards, learning management systems, and QR codes in improving the quality of learning. The use of online resources, video and audio materials to

create a stimulating speech environment is analyzed. Emphasizes the importance of individualized learning and community development programs for effective communication between students and teachers.

The article highlights how the use of these innovations contributes to an active and effective process of learning foreign languages in higher education institutions. The purpose of the article is to analyze modern information methods and innovative technologies used in teaching foreign languages at the State University of Trade and Economics. In accordance with the goal, such research methods as logical analysis of methodological, philosophical, psychological and pedagogical literature, dissertations were used in order to clarify the state and prospects of the problem under study.

It is noted that the study of foreign languages in modern society is becoming an integral component of the training of future specialists, and an important factor in increasing the effectiveness of teaching a foreign language is the use of innovative technologies. It has been established that the use of innovative technologies in teaching a foreign language makes it possible to achieve such results as increasing students' motivation to learn, activating their cognitive activity, developing critical thinking and creative abilities, developing communicative competence and digital skills.

As a result of the study, the authors note that interactive classes, interactive whiteboards, virtual laboratories and games, learning management systems (LMS), the use of various multimedia resources (video lessons, audio podcasts, online resources), the use of services for checking grammar, expanding vocabulary and improving writing skills will contribute to the development of listening skills, learning grammar, developing digital skills and will increase the communicative competence of the students.

Key words: foreign language, teaching methods, innovative technologies, digital platforms, students, higher education institutions.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Останніми роками все частіше постає питання використання сучасних інформаційних методів та інноваційних технологій у системі освіти. Це не тільки нові технічні засоби, а й нові форми навчання, новий підхід до освітнього процесу. Іноземна мова відіграє важливу роль у закладах вищої освіти України, адже вона є необхідною для успішної професійної діяльності. У сучасному світі, який характеризується глобалізацією та інтернаціоналізацією, знання іноземної мови є важливою складовою професійної компетентності майбутніх фахівців. Здобувачі, які вільно володіють іноземною мовою, мають більше можливостей для працевлаштування в міжнародних компаніях, для участі в міжнародних проектах та для отримання інформації з різних джерел. Іноземна мова є важливим інструментом для самоосвіти та саморозвитку, і її знання дозволяє отримувати доступ до інформації з різних джерел, зокрема, до наукових статей, навчальних матеріалів та культурних цінностей інших країн, що сприяє самоосвіті та саморозвитку здобувачів [3]. Навчання іноземної мови сприяє розвитку критичного мислення, творчості та комунікативних навичок. Це допомагає здобувачам стати більш успішними в різних сферах життя. Впровадження прикладних інструментів віртуального навчання у викладанні іноземної мови є важливим кроком у напрямку підвищення ефективності навчання і формування комунікативної компетентності здобувачів освіти. З деяких пір помітної значимості набуває проблема процесу модернізації системи навчання у закладах вищої освіти. Вона відбувається під впливом інформатизації суспільства і заснована на динамізмі, застосуванні існуючих освітніх технологій, нових форм навчання та інноваційних методів.

Нами було вивчено основні напрями модернізації системи навчання у ЗВО, як наслідок можна зазначити наступні: інформатизація освітнього процесу, адже впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у освітній процес дозволяє зробити його більш ефективним, доступним та цікавим для здобувачів; інформатизація освітнього процесу у ЗВО; впровадження нових форм навчання, зокрема дистанційне навчання, змішане навчання, мобільне

навчання – це лише деякі з нових форм навчання, які впроваджуються у ЗВО.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової літератури свідчить, що проблему впровадження інноваційних технологій, інформаційних засобів у навчання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти вивчали О. Спірін, Л. Карташова, К. Осадча, В. Биков, І. Смирнова, А. Кононенко, О. Гурман, А. Квятковська, К. Дерека та ін.

Мета статті. Проаналізувати сучасні інформаційні методи та інноваційні технології, які використовуються в процесі викладання іноземних мов в Державному торговельно-економічному університеті.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вивчення іноземних мов у сучасному суспільстві стає невід'ємною складовою підготовки майбутніх фахівців. Різноманітність методів і прийомів оволодіння іноземною мовою призводить до необхідності раціонального вибору одного з них або оптимального поєднання взаємодоповнюючих методів і інформаційних технологій, що передбачає необхідність узагальнення знань про сучасні інформаційні педагогічні технології. Важливим фактором підвищення ефективності навчання іноземної мови є використання інноваційних технологій.

Для узагальнення інформації, інноваційні технології – це сукупність методів, засобів і прийомів навчання, які дозволяють підвищити мотивацію здобувачів, активізувати їхню пізнавальну діяльність, зробити процес навчання більш цікавим [4]. У сучасних реаліях, коли високі інформаційні технології набули широкого поширення та відбулися зміни щодо освіти, розвитку та навчання, необхідний перегляд основних напрямів освітньої політики, реформування та модернізації освітніх систем. Заклади освіти мають допомогти молоді якнайшвидше та безболісно влитися в умови сучасного суспільства. З урахуванням сказаного, можна зробити висновок, що у професійну діяльність закладів освіти має бути включено широкий спектр інновацій, зокрема заміна освітніх траєкторій і парадигм, модернізація змісту освіти, оптимізація освітнього процесу цікавим і захоплюючим [8].

На основі ґрунтовного аналізу наукових праць, присвячених впровадженню інноваційних технологій в освітній процес, можна зробити висновок, що теоретичні засади інноваційних методів навчання у вищій школі є недостатньо розробленими [5, 6, 4]. Крім того, недостатньо розроблені нові освітні технології та методи навчання. Відсутні ефективні механізми їх практичного впровадження та оптимізації в освітній процес закладів вищої освіти. Важливо зазначити, що цифрова компетентність є однією з необхідних для викладача нової епохи. Особливо це стосується викладачів іноземної мови, адже це трудомісткий процес, а нові технології можуть його полегшити. Використання інтернет-ресурсів, різноманітних сайтів, комунікативних програм, соціальних мереж та інших технологій дозволяє швидше знаходити та засвоювати інформацію, розвивати творче мислення та закріплювати необхідний матеріал. Вивчаючи такі інструменти, майбутні педагоги можуть інтегрувати їх у свою методику викладання, розвиваючись як професіонали [4].

Інноваційні методи навчання – методи навчання, які передбачають включення сучасних технологій та підходів з метою підвищення ефективності навчання зі спрямованістю на неперервність підвищення рівня професійних компетентностей, умінь самостійного отримання знань у подальшій професійній діяльності. До інноваційних методів навчання належать, наприклад, інтерактивне навчання, цифрове навчання, віртуальні лабораторії, програми симулятори тощо [1].

Проаналізувавши ряд наукових досліджень [2, 8, 6] можна стверджувати, що серед інноваційних технологій, які успішно застосовуються у викладанні іноземної мови у ЗВО, можна виділити наступні:

- Інтерактивні методи навчання, які дозволяють здобувачам освіти активно взаємодіяти один з одним та з викладачем, розвивати критичне мислення та творчі здібності. До таких методів належать мозковий штурм, робота в групах, метод проєктів

- Мультимедійні засоби навчання, які дозволяють зробити освітній процес більш наочним і цікавим. Зокрема, це використання інтерактивних дошок, персональних комп'ютерів, мультимедіа проєкторів.

- Дистанційне, мобільне та змішане навчання, яке дозволяє здобувачам освіти навчатися в зручний для них час і місце.

Таким чином, можна відзначити, що використання інноваційних технологій у викладанні іноземної мови дозволяє досягти таких результатів, як підвищення мотивації здобувачів до навчання, активізація їх пізнавальної діяльності, розвиток критичного мислення та творчих здібностей, формування комунікативної компетентності. Розширення та оновлення форм навчання викладацьким складом є постійним викликом для системи освіти.

За результатами дослідження було встановлено, що застосування інноваційних технологій на практиці при викладанні іноземної

мови є необхідним та актуальним в умовах сьогодення, серед яких можна виділити наступні:

- Використання інтерактивної дошки для проведення занять іноземної мови дозволяє зробити освітній процес більш наочним і цікавим. Наприклад, викладач може використовувати інтерактивну дошку для демонстрації відео, аудіо матеріалів, графіків, діаграм тощо.

- Використання мультимедійних програм для навчання іноземної мови дозволяє здобувачам освіти самостійно вивчати мову в зручний для них час і місце. Наприклад, студенти можуть використовувати мультимедійні програми для вивчення граматики, лексики, тренування навичок аудіювання, читання, письма та говоріння.

На основі аналізу наукових джерел та в ході педагогічних спостережень [7, 2, 6], нами констатовано, що необхідність покращити рівень володіння іноземною мовою та залучення інноваційних технологій до викладання мови призвело до того, що:

- Навчання іноземної мови стало більш ефективним і цікавим. Адже здобувачі освіти можуть побачити і почути, як вживаються слова та фрази в реальному житті, а також практикувати свої навички спілкування в різних ситуаціях.

- Комунікативна компетентність здобувачів підвищилася. Інноваційні технології спрямовані на розвиток комунікативних навичок здобувачів, таких як говоріння, аудіювання, читання та письмо. Студенти отримують більше можливостей для практики цих навичок, що дозволяє їм вільно спілкуватися іноземною мовою.

- Здобувачі стали більш мотивованими до навчання іноземної мови.

Викладання іноземних мов може бути значно полегшене та збагачене за допомогою різних інноваційних технологій, інструментів та платформ. Зазначимо найбільш ефективні, які використовуються викладачами Державного торговельно-економічного університету, на кафедрі іноземної філології та перекладу:

1. Платформи для віддаленого навчання: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet: дозволяють проводити віртуальні заняття та комунікувати зі здобувачами в реальному часі. Наприклад ці платформи можна використовувати для демонстрації граматичних правил, проводити інтерактивні заняття, створювати презентації для пояснення складних граматичних завдань; створювати форуми для спілкування здобувачів між собою та з викладачем.

2. Skype, FaceTime використовуються для індивідуальних або групових занять через відеозв'язок.

3. Інтерактивні дошки, зокрема Google Jamboard, Microsoft Whiteboard, які дозволяють створювати інтерактивні презентації та вправи для занять.

4. Системи управління навчанням (LMS). Moodle, Canvas, Google Classroom, які дозволяють організовувати матеріали, домашні завдання та взаємодію здобувачів.

5. Онлайн-ресурси для вивчення мов. Наприклад Duolingo, Babbel, Rosetta Stone та ін. Сприяють самостійному вивченню мови за допомогою ігор та завдань.

6. Сервіси Socrative, Quizizz, Prezi, Canva, Kahoot, Quizlet. Використання таких сервісів, дають змогу урізноманітнити заняття іноземної мови та покращити процес навчання. Quizlet зручно використовувати для створення словникових карток. Kahoot! забезпечує можливість організації інтерактивних ігор-вікторин для закріплення знань. У Державному торговельно-економічному університеті при вивченні дисципліни «Іноземна мова (англійська)» Quizizz широко використовується викладачами кафедри для створення тестів та перевірки і вдосконалення граматичних навичок здобувачів освіти (рис. 1).

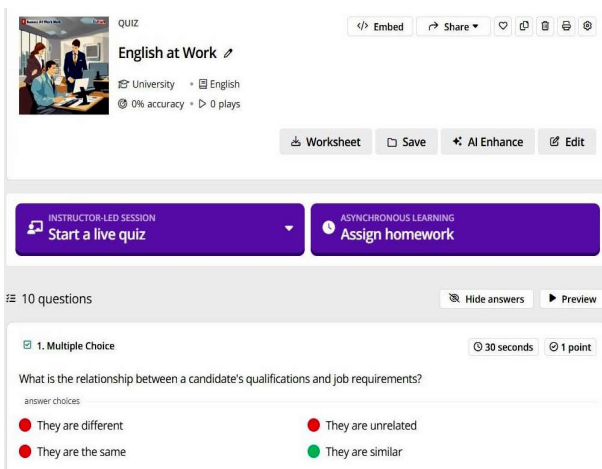

Рисунок 1 – Робота на платформі Quizizz

Не менш важливим є і використання QR-кодів. Як зазначають науковці [7] «використання QR-кодів у процесі викладання іноземної мови в закладах вищої освіти є важливим та перспективним, адже це сприяє покращенню якості навчання, залученню здобувачів освіти до активної участі та розвитку їх самостійності».

Task 6. VOCABULARY Check the meaning of the verbs below. Match 4 of them with pictures 1-4.

Action verbs

dance play basketball / football / tennis skate
skateboard sing play the drums / clarinet swim
ride a bike / a horse ski speak Chinese / French / Spanish

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Рисунок 2 – Елемент заняття з англійської мови з використанням QR-коду

Зважаючи на викладене, можна стверджувати, що використання інформаційних методів та сучасних інноваційних технологій може значно поліпшити рівень вивчення іноземних мов в закладах вищої освіти. І врахування таких аспектів у процесі викладання, як інтерактивні заняття, інтерактивні дошки, віртуальні лабораторії та ігри, системи управління навчанням (LMS),

використання різноманітних мультимедійних ресурсів (відеоуроки, аудіопідкасти, онлайн-ресурси), використання сервісів для перевірки граматики, розширення словникового запасу та вдосконалення навичок письма сприятиме розвитку навичок слухання, вивченню граматики, розвитку цифрових навичок та підвищить комунікативну компетентність здобувачів освіти. Розвиток технологій і комп'ютерних програм вплинув майже на всі аспекти повсякденного життя в усьому світі. Це стосується і освіти, яка кардинально змінилася з появою інформаційних технологій, що допомагають здобувачам покращити навички письма та говоріння, а також розвинути нові навички, які розширюють їхні можливості. Огляд літератури, представлений у цій статті, показує, що навчання в умовах сьогодення базується на використанні різноманітних цифрових платформ, інтерактивних технологій, платформ та цифрових інструментах для отримання доступу до нових знань, заохоченню діалогу між викладачами та студентами, а також між самими студентами.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Іноземна мова є важливим компонентом вищої освіти, який сприяє успішній професійній діяльності, самоосвіті та саморозвитку, а також особистісному розвитку здобувачів. Слід зазначити, що інноваційні технології навчання, які використовуються в системі сучасного освітнього процесу у вищій школі, включають інтерактивні засоби, форми і методи освітньої діяльності в інтерактивному інформаційному середовищі закладу вищої освіти.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Biletska I. O., Paladieva A. F., Avchinnikova N. D., Kazak Y. Y. The use of modern technologies by foreign language teachers: developing digital skills. *Linguistics and Culture Review*. 2021.5 (S2). P. 16–27.
2. Bukhhalo S. I., Aheicheva A. O., Bielianskyi O. M., Rozhenko I. V., Abakumov A. Innovative approaches to teaching foreign languages in higher education. *Methodology of education*. 2023. 1. pp. 7-11.
3. Hepp P., Fernández M., García J. Teacher training: technology helping to develop an innovative and reflective professional profile. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 2015.12 (2). P. 30–43.
4. Hurman O. Kviatkovska A. The impact of industry 4.0 on the modern world educational process and in Ukraine. *PNAP. Scientific Journal of Polona University*. 2023. 59(4). URL: <https://doi.org/10.23856/5903>
5. Nurutdinova A. R., Perchatkina V. G., Zinatullina L. M., Zubkova G. I., Galeeva F. T. Innovative teaching practice: traditional and alternative methods (challenges and implications). *International journal of environmental and science education*. 2016.11(10). P. 3807-3819.
6. Квятковська А. Хмарні технології в коледжах: перспективи та особливості використання. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2022. № 54 (1). С. 268–272. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/54-1-40>
7. Мусійчук Л., Зуєнко Н., Левицька Л. Використання qr-кодів для підвищення якості освітнього процесу. *Інноваційна педагогіка*. 2023. 64 (1).
8. Халікова Л. У. Інноваційні підходи в методиці навчання іноземних мов в університетах. *Теоретична та прикладна наука*. 2019. (11). С. 654–657.

REFERENCES

1. Biletska, I. O., Paladieva A. F., Avchinnikova H. D., Kazak Y. Y. (2021). The use of modern technologies by foreign language teachers: developing digital skills. *Linguistics and Culture Review*. 5(S2). P. 16–27 [in English]
2. Bukhhalo, S. I., Aheicheva, A.O., Bielianskyi, O. M., Rozhenko, I. V., Abakumov, A. (2023). Innovative approaches to teaching foreign languages in higher education. *Methodology of education*. 1.pp.7–11. [in English]
3. Hepp, P., Fernández, M., García, J. (2015). Teacher training: technology helping to develop an innovative and reflective professional profile. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 12 (2), P. 30–43 [in English]
4. Hurman, O. Kviatkovska, A. (2023). The impact of industry 4.0 on the modern world educational process and in Ukraine. *PNAP. Scientific Journal of Polonia University*. 59 (4) URL: <https://doi.org/10.23856/5903> [in English]
5. Nurutdinova, A. R., Perchatkina, V. G., Zinatullina, L. M., Zubkova, G. I., Galeeva, F. T. (2016). Innovative teaching practice: traditional and alternative methods (challenges and implications). *International journal of environmental and science education*. 11(10), 3807-3819 [in English]
6. Kviatkovska, A. (2022). Khmarni tekhnolohii v koledzhakh: perspektyvy ta osoblyvosti vykorystannia [Cloud technologies in colleges: prospects and features of use]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskyi zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobyt'skoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka*. № 54 (1), pp. 268-272. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/54-1-40> [in Ukrainian]
7. Musiichuk, L., Zuienko, N., Levytska, L. (2023). Vykorystannia qr-kodiv dlia pidvyshchennia yakosti osvithnoho protsesu [Using qr-codes to improve the quality of the educational process]. *Innovatsiina pedahohika*. 64 (1) [in Ukrainian]
8. Khalikova, L. U. (2019). Innovatsiini pidkhody v metodytsi navchannia inozemnykh mov v universytetakh [Innovative approaches in the methodology of teaching foreign languages at universities]. *Teoretychna ta prykladna nauka*. (11), P. 654–657. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

КОХАН Олена Миколаївна – старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу Державного торговельно-економічного університету.

Наукові інтереси: сучасні методи та інноваційні технології викладання іноземної мови в закладах вищої освіти.

МАГДЕН Оксана Григорівна – старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу Державного торговельно-економічного університету.

Наукові інтереси: сучасні методи та інноваційні технології викладання іноземної мови в закладах вищої освіти.

МИХАЙЛОВА Неля Олексіївна – старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу Державного торговельно-економічного університету.

Наукові інтереси: сучасні методи та інноваційні технології викладання іноземної мови в закладах вищої освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

KOKHAN Olena Mykolayivna – Senior Lecturer at the Department of Foreign Philology and Translation State University of Trade and Economics.

Scientific interests: modern methods and innovative technologies of foreign language teaching in higher education institutions.

MAGDEN Oksana Hryhorivna – Senior Lecturer at the Department of Foreign Philology and Translation State University of Trade and Economics.

Scientific interests: modern methods and innovative technologies of foreign language teaching in higher education institutions.

MYKHAILOVA Nelia Alekseevna – Senior Lecturer at the Department of Foreign Philology and Translation State University of Trade and Economics.

Scientific interests: modern methods and innovative technologies of foreign language teaching in higher education institutions.

Стаття надійшла до редакції 19.01.2024 р.

УДК 378.018.8:502/504-051](045)

DOI: 10.36550/2415-7988-2024-1-213-168-173

КОЧУБЕЙ Микола Миколайович –

аспірант кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

Уманського державного педагогічного університету

імені Павла Тичини

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-6116-0714>

e-mail: sncheniko@gmail.com

ПРОЕКТУВАННЯ МОДЕЛІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ

Система професійної підготовки майбутніх екологів у ЗВО – це, на нашу думку, сукупність певних компонентів організації освітнього процесу (моделей, методів, засобів, прийомів, принципів, умов тощо), що перебувають у взаємозв'язку і спрямовані на вирішення єдиного завдання – підготовку фахівця, здатного ефективно здійснювати професійну діяльність із захисту навколишнього середовища.

У статті розкрито сутність і можливості проектування моделі професійної підготовки майбутніх екологів. Подано мету професійної підготовки майбутніх екологів, висвітлено професійні завдання діяльності майбутнього еколога. Визначено об'єкт професійної діяльності майбутнього еколога – природо-виробничі системи. Узагальнено вимоги до підготовки майбутнього еколога та виділено професійні функції: виконавчу, імперативну, самостійну, альтернативну. Визначено принципи проектування змісту професійної підготовки майбутнього еколога (екологічної самосвідомості, конкурентоспроможності, комунікативності, професійної мотивованості, комплексного дослідження екологічної проблеми, пріоритету екологічних завдань перед техніко-економічними, забезпечення гарантованої екологічної безпеки технологічних організаційно-управлінських рішень, «холізму» або цілісності природних систем, застосування методів імітаційного дослідження альтернативних варіантів рішення. На основі практичного аналізу функцій та завдань професійної діяльності майбутнього еколога встановлено професійно значущі види діяльності: дослідно-аналітичну, проектно-конструкторську, виробничо-технологічну, організаційно-управлінську, соціально-комунікативну.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у створенні моделі професійної діяльності майбутнього еколога як базового компонента змісту його професійної підготовки, виявлення необхідних професійних компетентностей.

Ключові слова: проектування, модель, професійна підготовка, майбутні екологи, мета підготовки, вимоги, функції та завдань професійної діяльності, принципи проектування змісту.